

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อหาค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาสาขาพันธชยกรรมของสถาบันการศึกษา (Institutional Cost) โดยแบ่งออกเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (Operational Cost) และค่าใช้จ่ายคานลงทุน (Capital Cost) กับของส่วนตัวนักศึกษา (Student Cost) และได้เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายรายหัวของสถาบันการศึกษา ระหว่างแต่ละสถาบันและค่าเฉลี่ยรวมทุกสถาบัน ส่วนค่าใช้จ่ายรายหัวส่วนตัวนักศึกษาก็ได้เปรียบเทียบระหว่างสถาบันทั้ง 6 แห่ง ระหว่างระดับวุฒิการศึกษา และระหว่างเพศชายและเพศหญิงด้วย เก็บรวบรวมข้อมูลคานสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นเอกสารทางราชการที่บันทึกไว้ เป็นหลักฐานแน่นอนจากแผนกการเงินของวิทยาลัยพันธชยกรรมที่สังกัดกรมอาชีวศึกษาทั้งหมดรวม 6 แห่ง ส่วนข้อมูลของส่วนตัวนักศึกษาก็แจกแบบสอบถามนักศึกษาสถาบันละ 1,000 ชุด รวมทั้งหมด 6,000 ชุด ได้รับคืนและมีค่าคอมที่สมบูรณ์ 5,773 ชุด สุ่มตัวอย่างมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประเภทเสียค่าที่พัก 720 คน และประเภทไม่เสียค่าที่พักอาศัย 1,200 คน

การหาค่าใช้จ่ายรายหัวต่อปีของสถาบันการศึกษา และการหาค่าใช้จ่ายรายหัวต่อปี ส่วนตัวนักศึกษาใช้วิธีหามาตรฐานมัชฌิมเลขคณิต (\bar{x}) และขอบเขตแห่งความเชื่อมั่นได้ 95 % การแสดงรายละเอียดค่าใช้จ่ายส่วนตัวนักศึกษาในแต่ละประเภทของค่าใช้จ่ายใช้มัชฌิมเลขคณิต (\bar{x})

ส่วนการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายรายหัวของสถาบันการศึกษา ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายรายหัวส่วนตัวนักศึกษา จำแนกตามสถาบัน (6 สถาบัน) ระดับวุฒิการศึกษา (ปวช. ปวส.) และเพศ (ชาย, หญิง) ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 3 ตัวประกอบ ($6 \times 2 \times 2$ Factorial Design) และใช้เรโซ (Ratio) เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายรายหัวของสถาบันการศึกษากับส่วนตัวนักศึกษา

ขอพบ

1. การหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และขอบเขตเชื่อมั่นได้ที่ 95 % ของค่าใช้จ่ายของสถาบันการศึกษาต่อปี ปรากฏผลดังนี้.-

1.1 ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาพาณิชยการพระนคร ปีละ 2,170 ₪ 546 บาท แยกเป็นค่าดำเนินการ 2,021 ₪ 515 บาท และค่าลงทุน 148 ₪ 42 บาท

1.2 ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาพาณิชยการธนบุรี ปีละ 1,625 ₪ 445 บาท แยกเป็นค่าดำเนินการ 1,531 ₪ 434 บาท และค่าลงทุน 94 ₪ 7 บาท

1.3 ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาพาณิชยการเขตพนปีละ 1,819 ₪ 201 บาท แยกเป็นค่าดำเนินการ 1,633 ₪ 169 บาท และค่าลงทุน 186 ₪ 43 บาท

1.4 ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาพาณิชยการบางนา ปีละ 1,683 ₪ 441 บาท แยกเป็นค่าดำเนินการ 1,480 ₪ 452 บาท และค่าลงทุน 204 ₪ 30 บาท

1.5 ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาพาณิชยการพระนครศรีอยุธยา ปีละ 1,895 ₪ 290 บาท แยกเป็นค่าดำเนินการ 1,738 ₪ 293 บาท และค่าลงทุน 157 ₪ 19 บาท

1.6 ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาบริหารพิมพ์ ปีละ 2,420 ₪ 311 บาท แยกเป็นค่าดำเนินการ 2,276 ₪ 324 บาท และค่าลงทุน 144 ₪ 13 บาท

1.7 ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาสาขาพาณิชยการโดยเฉลี่ยปีละ 1,936 ₪ 143 บาท แยกเป็นค่าดำเนินการ 1,780 ₪ 161 บาท และค่าลงทุน 155 ₪ 22 บาท

2. การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายรายหัวของสถาบันการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ปรากฏผลดังนี้.-

2.1 ค่าใช้จ่ายรายหัวของสถาบันการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการ
พระนคร สูงกว่านักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี ที่ระบับความมีนัยสำคัญ .05

2.2 ค่าใช้จ่ายรายหัวของสถาบันการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยบพิตรพิมุข
สูงกว่านักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี บางนา เขตุน พระนครศรีอยุธยา และค่า
เฉลี่ยทุกสถาบัน ที่ระบับความมีนัยสำคัญ .01

2.3 ค่าใช้จ่ายรายหัวของสถาบันการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการ
คูอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมานี้ไม่แตกต่างกัน ที่ระบับความมีนัยสำคัญ .01

3. การหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และขอบเขตที่เชื่อมั่นได้ 95 % ของค่าใช้จ่ายส่วน
ตัวนักศึกษาปรากฏผลดังนี้.-

3.1 ค่าใช้จ่ายรายหัวส่วนตัวคอบปีของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการพระนคร
ประเภทเสียค่าที่พัก 7,334 ₪ 220 บาท ประเภทไม่เสียค่าที่พัก 5,883 ₪ 154 บาท

3.2 ค่าใช้จ่ายรายหัวส่วนตัวคอบปีของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการธนบุรี ประเภท
เสียค่าที่พักประมาณ 7,448 ₪ 154 บาท ประเภทไม่เสียค่าที่พัก 6,128 ₪ 180 บาท

3.3 ค่าใช้จ่ายรายหัวส่วนตัวคอบปีของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการเขตุนประเภท
เสียค่าที่พัก 6,992 ₪ 170 บาท ประเภทไม่เสียค่าที่พัก 5,494 ₪ 165 บาท

3.4 ค่าใช้จ่ายรายหัวส่วนตัวคอบปีของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการบางนา ประเภท
เสียค่าที่พัก 7,421 ₪ 189 บาท ประเภทไม่เสียค่าที่พัก 6,425 ₪ 161 บาท

3.5 ค่าใช้จ่ายรายหัวส่วนตัวคอบปีของนักศึกษาวิทยาลัยพัฒนการพระนครศรีอยุธยา
ประเภทที่เสียค่าที่พัก 7,042 ₪ 186 บาท ประเภทไม่เสียค่าที่พัก 6,175 ₪ 149
บาท

3.6 ค่าใช้จ่ายรายหัวส่วนตัวคอบปีของนักศึกษาวิทยาลัยบพิตรพิมุข ประเภทที่เสีย
ค่าที่พัก 7,228 ₪ 213 บาท ประเภทไม่เสียค่าที่พัก 6,365 ₪ 185 บาท

3.7 ค่าใช้จ่ายรายหัวส่วนตัวต่อปีของนักศึกษาสาขาพัฒนศึกษกรรมโดยเฉลี่ย
ประเภทที่เสียค่าที่พัก 7,244 ± 79 บาท ประเภทไม่เสียค่าที่พัก 6,078 ± 70
บาท

4. การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายรายหัวส่วนตัวนักศึกษา ประเภทที่เสียค่าที่พักอาศัย
โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิด 3 ตัวประกอบ ($6 \times 2 \times 2$ Factorial Design)
ดังนี้.-

4.1 ค่าใช้จ่ายรายหัวส่วนตัวนักศึกษาสาขาพัฒนศึกษกรรม แยกต่างกันในระดับความ
มีนัยสำคัญ .05

4.1.1 ในระดับวุฒิ ปวช. นักศึกษาวิทยาลัยพัฒนศึกษกรรมชลบุรี และวิทยาลัย
พัฒนศึกษกรรมบางนา เสียค่าใช้จ่ายสูงกว่านักศึกษาวินิจฉัยวิทยามิตรพิมุข เขตพุน พระนครศรี
อยุธยา และพระนคร โดยนักศึกษาทั้งสองวิทยาลัยนั้นเสียค่าใช้จ่ายรายหัวไม่แตกต่างกัน
ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

4.1.2 ในระดับวุฒิ ปวส. นักศึกษาวินิจฉัยวิทยามิตรพิมุขและพระนคร
พิมุข เสียค่าใช้จ่ายสูงกว่านักศึกษาวินิจฉัยวิทยามิตรพิมุข เขตพุน พระนครศรีอยุธยา และ
นักศึกษามิตรพิมุข เสียค่าใช้จ่ายสูงกว่านักศึกษามิตรพิมุข ที่ระดับความมีนัยสำคัญ
.05

4.2 ค่าใช้จ่ายรายหัวค่านส่วนตัวนักศึกษาระดับ ปวช. ทุกสถาบันยกเว้นนัก
ศึกษาพัฒนศึกษกรรมบางนาค่ากว่านักศึกษาระดับ ปวส. ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

4.3 ค่าใช้จ่ายรายหัวค่านส่วนตัวนักศึกษาระดับ ปวช. สูงกว่าเพศหญิงทุกสถาบัน
ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

5. การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายรายหัวค่านส่วนตัวนักศึกษา ประเภทไม่เสียค่าที่พัก
อาศัย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนชนิด 3 ตัวประกอบ ($6 \times 2 \times 2$ Factorial
Design) ดังนี้.-

5.1 ค่าใช้จ่ายรายหัวส่วนตัวนักศึกษาของนักศึกษสาขาพัฒนศึกษกรรมแตกต่างกัน
ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

5.1.1 ในระดัับ ปวช. นักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา เสียค่าใช้จ่ายสูงสุด และแตกต่างกับวิทยาลัยอื่น ๆ ส่วนนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการพระนคร หรืออยุธยา บพิตรพิมุข และธนบุรี เสียค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกันแต่สูงกว่าเซคูนและพระนครที่ระดัับความมีนัยสำคัญ .05

5.1.2 ในระดัับ ปวส. นักศึกษาวิทยาลัยบพิตรพิมุขเสียค่าใช้จ่ายสูงสุดและแตกต่างกับนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการอื่น ๆ ยกเว้นนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการบางนา ส่วนนักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการพระนครหรืออยุธยา และธนบุรี และบพิตรพิมุข เสียค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกัน แต่สูงกว่านักศึกษาวิทยาลัยพณิชยการเซคูนที่ระดัับนัยสำคัญ .05

5.2 ค่าใช้จ่ายรายหัวเองส่วนตัวนักศึกษาระดัับ ปวส. สูงกว่าระดัับ ปวช. ทุกสถาบัน ที่ระดัับความมีนัยสำคัญ .05

5.3 ค่าใช้จ่ายรายหัวเองส่วนตัวนักศึกษาเพศชาย สูงกว่าเพศหญิงทุกสถาบันที่ระดัับความมีนัยสำคัญ .05

6. รายละเอียด แต่ละประเภทของค่าใช้จ่ายรายหัวของส่วนตัวนักศึกษาต่อภาค การศึกษา ปรากฏผลดังนี้.-

6.1 ประเภทที่เสียค่าที่พักอาศัย

ก. ในระดัับ ปวช. ค่าใช้จ่ายรายหัวเองส่วนตัวนักศึกษาต่อภาคการศึกษาประเภท ค่าอาหาร ประมาณ 1,251 บาท ค่าที่พัก 704 บาท ค่าพาหนะ 289 บาท ค่าอุปกรณ์การศึกษา 261 บาท ค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม 231 บาท ค่าธรรมเนียมการศึกษา 125 บาท ส่วนค่าพักผ่อนหย่อนใจ และการบันเทิง ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าพาหนะไปกลับภูมิลำเนา ค่าบริการส่วนตัว ค่ารักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายในการฝึกงาน รวมประมาณ 552 บาท

ข. ในระดัับ ปวส. ค่าใช้จ่ายรายหัวเองส่วนตัวนักศึกษาต่อภาคการศึกษา ประเภทค่าอาหารประมาณ 1,401 บาท ค่าที่พัก 732 บาท ค่าพาหนะ

319 บาท ค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม 237 บาท ค่าอุปกรณ์การศึกษา 227 บาท ค่าธรรมเนียมการศึกษา 390 บาท ส่วนค่าพักผ่อนหย่อนใจ และการบันเทิง ค่าพาหนะไปกลับภูมิลำเนา ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าใช้จ่ายในการฝึกงาน ค่าบริการส่วนตัว ค่ารักษาพยาบาล รวมประมาณ 549 บาท

6.2 ประเภทที่ไม่เสียค่าที่พักอาศัย

ก. ในระดับ ปวช. ค่าใช้จ่ายรายหัวของ ส่วนตัวนักศึกษาต่อภาคการศึกษาประเภทค่าอาหารประมาณ 1,150 บาท ค่าพาหนะ 376 บาท ค่าอุปกรณ์การศึกษา 287 บาท ค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม 260 บาท ค่าธรรมเนียมการศึกษา 125 บาท ส่วนค่าพักผ่อนหย่อนใจและการบันเทิง ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าพาหนะไปกลับภูมิลำเนา ค่าบริการส่วนตัว ค่ารักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายในการฝึกงาน รวมประมาณ 602 บาท

ข. ในระดับ ปวส. ค่าใช้จ่ายรายหัวของ ส่วนตัวนักศึกษาต่อภาคการศึกษาประเภทค่าอาหาร ประมาณ 1,264 บาท ค่าพาหนะ 376 บาท ค่าอุปกรณ์การศึกษา 330 บาท ค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม 320 บาท ค่าธรรมเนียมการศึกษา 390 บาท ส่วนค่าพักผ่อนหย่อนใจ และการบันเทิง ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าใช้จ่ายในการฝึกงาน ค่าบริการส่วนตัว ค่ารักษาพยาบาล รวมประมาณ 604 บาท

7. เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายรายหัวของ สถาบันการศึกษากับของส่วนตัวนักศึกษาปรากฏว่า

7.1 ประเภทเสียค่าที่พักอาศัย เรายังค่าใช้จ่ายรายหัวด้านสถาบันการศึกษากับด้านส่วนตัวนักศึกษาโดยเฉลี่ยระดับ ปวช. คือ 1 : 4 ระดับ ปวส. คือ 1 : 4 และทั้งสองระดับคือ 1 : 4

7.2 ประเภทไม่เสียค่าที่พักอาศัย เรายังค่าใช้จ่ายรายหัวด้านสถาบันการศึกษากับด้านส่วนตัวนักศึกษา โดยเฉลี่ยระดับ ปวช. คือ 1 : 3 ระดับ ปวส. คือ 1 : 3 และทั้งสองระดับ คือ 1 : 3

อภิปรายผลของการวิจัย

1. ค่าใช้จ่ายรายหัวทางของสถาบันการศึกษา อันประกอบด้วยค่าลงทุนและค่าดำเนินการปรากฏว่าโดยส่วนใหญ่เป็นไปอย่างเท่าเทียมกัน ยกเว้นวิทยาลัยบพิตรพิมุขที่เสียค่าใช้จ่ายแตกต่างกับสถาบันอื่นและค่าเฉลี่ยรวม แต่ไม่แตกต่างกับค่าใช้จ่ายรายหัวของวิทยาลัยพณิชยการพระนครนั้น ส่วนใหญ่จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งได้รับงบประมาณเท่าเทียมกัน เพราะอยู่ภายใต้สังกัดของกรมอาชีวศึกษาเหมือนกัน

2. ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาเอง สถาบันการศึกษาต่ำกว่าของ ส่วนตัวนักศึกษา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้ว่าค่าใช้จ่ายรายหัวของสถาบันการศึกษาสูงกว่าของ ส่วนตัวนักศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าค่าใช้จ่ายทางของสถาบันส่วนหนึ่งเป็นการลงทุนในถาวรวัตถุ ซึ่งมีอายุการใช้งานยาวนาน และเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโดยเฉลี่ยไม่สูงมากนัก ส่วนของ ส่วนตัวนักศึกษานั้น จากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ภาวะค่าครองชีพอยู่ในระดับสูง ทำให้ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาของ สถาบันการศึกษาต่ำกว่าเอง ส่วนตัวนักศึกษา

3. ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาเอง ส่วนตัวของนักศึกษาระหว่างสถาบันในระดับวุฒิการศึกษาเดียวกันแตกต่างกัน และแตกต่างกันในระหว่างวุฒิการศึกษาด้วย แสดงให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายของนักศึกษา มิได้ขึ้นกับลักษณะวิชาเรียนที่คล้ายคลึงกันแล้วทำให้ค่าใช้จ่ายของ ส่วนตัวของนักศึกษา เท่ากันดังสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้ อาจจะ เป็นเพราะว่าการใช้จ่ายของนักศึกษานั้น อาจจะขึ้นกับตัวแปรอื่น ๆ อีก เช่น สถานะภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ของนักศึกษาในสถาบันต่าง ๆ แตกต่างกันไป ซึ่งมีผลให้นักศึกษามีค่าใช้จ่ายแตกต่างกันออกไป

4. ค่าใช้จ่ายรายหัวของนักศึกษาชายสูงกว่านักศึกษาหญิง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 ที่ตั้งไว้ จากการวิจัยปรากฏว่า ค่าใช้จ่ายประเภทค่าอาหารค่าพัก นอนหย่อนใจและการบันเทิง ของนักศึกษาชายสูงกว่านักศึกษาหญิง ซึ่งอาจจะ เป็นเพราะ

ว่านักศึกษาชายในวัยรุ่นขณะที่กำลังศึกษามีการเที่ยวเตร่กับเพื่อนฝูงมากกว่านักศึกษาหญิง

5. ค่าใช้จ่ายรายหัวของส่วนกัณฑ์ศึกษาระดับ ปวส. สูงกว่าระดับ ปวช. ทุกสถาบันนั้น อาจจะเป็นเนื่องมาจากการที่นักศึกษาระดับ ปวส. ทางด้านค่าธรรมเนียมการศึกษาสูงกว่าระดับ ปวช. และนักศึกษาระดับ ปวส. ซึ่งอยู่ในวัยสูงกว่าระดับ ปวช. ใช้จ่ายด้านค่าที่พักผ่อนหย่อนใจและการบันเทิง ค่าใช้จ่ายในการฝึกงาน ค่าบริการส่วนตัวสูงกว่านักศึกษาระดับ ปวช. เพราะต้องเรียนวิชาที่มีลักษณะซับซ้อนขึ้น และมีการเข้าสังคมเพิ่มสูงขึ้นด้วย

6. ค่าใช้จ่ายรายหัวของสถาบันการศึกษาจากเงินงบประมาณของทุกสถาบันส่วนใหญ่ใช้ไปในด้านเงินเดือนและค่าตอบแทน ซึ่งเป็นประมาณ 68 % ของงบประมาณทั้งหมดทุกสถาบัน การที่งบประมาณของแต่ละสถาบันจะแตกต่างกันออกไปอาจจะเป็นเนื่องมาจากจำนวนของอาจารย์ วุฒิจของอาจารย์และอายุราชการของอาจารย์แต่ละสถาบันแตกต่างกันทำให้ยอดงบประมาณด้านเงินเดือนและค่าตอบแทนของแต่ละสถาบันแตกต่างกัน

7. ค่าใช้จ่ายรายหัวของสถาบันการศึกษาจากเงินบำรุงการศึกษาใช้จ่ายเป็นค่าวัสดุส่งสดประมาณแล้วเฉลี่ย 36 % ของเงินบำรุงการศึกษาที่ได้รับทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า งบประมาณที่ตั้งไว้ สำหรับค่าวัสดุไม่เพียงพอ ต้องใช้เงินจากค่าบำรุงการศึกษาแทน

8. ในขณะที่ทำการวิจัยเรื่องนี้ ผลของการวิจัยคือ ถ้าภาชนะอาจจะได้ค่าใช้จ่ายต่ำกว่าความเป็นจริงได้เนื่องจากนักศึกษาบางส่วนได้รับการบริการจากรัฐบาลซึ่งกำลังนโยบายจัดรถโดยสารนักเรียนโดยไม่เก็บค่าโดยสาร ซึ่งในระยะต่อไปถ้ารัฐบาลยกเลิกนโยบายนี้ จะทำให้ค่าใช้จ่ายค่านนี้สูงขึ้นได้

9. ค่าใช้จ่ายในการฝึกงานนั้นผลการวิจัยออกมาปรากฏว่ามีค่าใช้จ่ายค่าประมาณเฉลี่ย 2 % ของค่าใช้จ่ายส่วนกัณฑ์ศึกษา ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างบางกนยังมีได้ฝึกงานในขณะที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ถ้ากลุ่มตัวอย่าง

ทุกคนกำลังฝึกงาน ผลการวิจัยด้านค่าใช้จ่ายในการฝึกงานอาจสูงขึ้นได้

ขอเสนอแนะ

1. การวิจัยเรื่องนี้ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเฉพาะนักศึกษาสาขาพาณิชย์กรรมที่สังกัดวิทยาลัยพาณิชย์การเท่านั้น ควรที่จะวิจัยถึงนักศึกษามัธยมศึกษาปีที่สังกัดวิทยาลัยเทคนิคและโรงเรียนอาชีวศึกษาม่าง ว่านักศึกษาของสองสังกัดที่มีลักษณะวิชาเรียนที่คล้ายคลึงกันนั้น จะมีค่าใช้จ่ายแตกต่างกันอย่างไร
2. การวิจัยเรื่องนี้ได้แยกพิจารณานักศึกษาในสาขาวิชาแตกต่างกันในสถาบันเดียวกัน โดยมุ่งวิเคราะห์ระหว่างสถาบันโดยมีได้แบ่งแยกสาขาวิชา จึงควรที่จะวิจัยต่อไปว่านักศึกษาในสาขาที่แตกต่างกันในสถาบันเดียวกันนั้น ผลการวิจัยจะเป็นเช่นไร
3. ควรจะไ้วิจัยแยกพิจารณานักศึกษาในแต่ละชั้นปีว่าแตกต่างกันเพียงไรหรือไม่ เพราะการวิจัยเรื่องนี้ได้มุ่งศึกษาเปรียบเทียบระหว่างระดับวุฒิการศึกษาเท่านั้น
4. การวิจัยเรื่องนี้ได้แบ่งแยกพิจารณาระหว่างภาคเช้า และภาคบ่าย จึงควรที่จะทำการวิจัยต่อไปว่า นักศึกษาภาคเช้า และภาคบ่ายนั้นมีค่าใช้จ่ายรายหัวแตกต่างกันหรือไม่
5. จากผลการวิจัยเรื่องนี้ ปรากฏว่านักศึกษาเสียค่าพาหนะส่งรองลงมาจากค่าอาหาร และค่าที่พักอาศัย จึงสมควรที่จะได้จัดการศึกษาแบบแบ่งเขต เพื่อให้ได้ทำให้ค่าใช้จ่ายทางค่านี้นลดลงและยังมีส่วนช่วยกันแก้ไขปัญหาจราจรอีก ทั้งยังช่วยประหยัดเวลาในการเดินทางอีกด้วย
6. ควรได้มีการรวบรวมข้อมูลแบบวิธีอื่นนอกเหนือจากการรวบรวมจากแบบสอบถามเพียงอย่างเดียว เช่น การสัมภาษณ์ประกอบด้วยเพื่อผลจากวิจัยจะได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
7. ควรจะได้มีการวิจัยเรื่องท่านองนี้ กับนักศึกษาสาขาเกษตรกรรมสาขาการช่างและอุตสาหกรรม สาขาเคหกรรม และสาขาศิลปกรรมบ้าง เพื่อให้ได้เปรียบเทียบระหว่าง สาขาอาชีพ ที่สังกัดกรมอาชีวศึกษาเหมือนกัน